

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barle.)

IX.

aša vasica ni sicer niti London, niti Pariz, ker ima po najnovejšem ljudskem štetju samó devetnajst hiš, a preje bilo jih je še menj in vender sem se jaz nekoč zgubil v njej. Ne verojamete? Takój vam povem!

Ni bila nedelja niti praznik, a vender se je zibalo v našem zvoniku vseh četvero zvonov in Markušev Tiče je spuščal gori na Kučarju v zrak strel za strelom, kakor da bi bili Turki napadli našo priprasto vasico in vender ni bilo o Turku ne duha ne sluha. Jejmina, to vam je bilo svetá, da se je vse trlo, in vsakdo se je oblekel, kolikor se je mogel lepše in boljše. A še posebno mnogo je bilo takih junakov, kakeršen sem bil jaz, dečkov in deklíc. Nù, kaj je bilo? Kaj neki, če ne slovesen, prazničen dan, na kateri je prišel deliti častitljiv sivolas starček, milostivi gospod škof, zakrament sv. birme.

To je bilo pogovarjanja in pripravljanja vže dolgo poprej. Predstavljali smo si visokega gospoda kot sv. Nikolaja z dolgo srebrno brado, z zlato kapo in z biserji posuto palico. Vender smo se varali, ko smo šli visokemu gostu naproti in smo zagledali v svetlej kočiji blagega starčka brez brade in sè širokim klobukom na glavi. Starček nas je ljubeznivo se smijoč blagoslavljal. Da-si sem le boječe zrl proti kočiji, vender si nisem mogel kaj, da bi ne šepnil poleg mene klečečej materi:

— Kje pa je zlata kapa in palica?

— Počakaj nu malo, sitnež, tudi to bodeš še videl. Ali ne veš, da bi se vse to na potu zaprašilo? Take stvari so le za v cerkev.

Kočija se je odpeljala mimo nas, a mi smo se hitro vzdignili in hajdi za njo. V ónej gnječi in velikem drenji zgrešil sem mater in se hkrati našel v sredi odraslih, ptujih ljudij. Pa še naprej se ni dalo, tolika je bila gnječa. O joj! in jaz bi moral biti vže v cerkvi, saj sem bil tudi jaz mej ónimi srečnimi, katere je imel premilostivi gospod škof udariti po licu. Videl sem le ramena in hrbte okolo sebe in takó so me naprej suvali. Kaj bi to bilo meni, ko bi le vže bil v cerkvi, ali kar nisem mogel z mesta in v ónem strahu niti vedel nisem, je-li se pomikamo naprej, ali nazaj. Hm, storilo se mi je mило in zajokal sem. Bog vé, kakó bi še bilo, da se ni v tem hipu od nekok prikazala stara Morávka, ki me je prišla za roko in mi pomagala iz gnječe. Z njeno pomočjo pridrenjal sem se naposled do našega doma, kjer me je vže čakala moja mati v velikih skrbeh, da bi se mi kaj žalega ne pripetilo v ónej velikej gnječi. In tudi moj dobri kumek se je vže pripeljal iz Metlike, da mi po želji mojih starišev zaveže birmo — bilo je toraj vse v redu in šli smo v cerkev k slovesnemu opravilu.

Ne bodem obširno pripovedoval, kako je bilo v cerkvi. Povem samó toliko, da je bilo moje srce zadovoljno ko sem videl milostivega gospoda škofa vsega v zlatu. O jejmina, to je bil častitljiv starček! Kakó se mu je podala óna dragocena palica in visoka zlata kapa! In koliko duhovnih gospodov mu je streglo pri svetem opravilu in kakó čisto je pel óni srebrni zvonček, s katerim je pozvanjal nek gospod v črnej obleki, ki je tudi podal škofu vode, da si je umil roki. Ko je naposled

prišel čas svetega opravila, s kakim svetim strahom sem pričakoval ónega trenutka, da me gospod škof udari po licu. Da-si se sem prav dobro naučil vse, kar so nas učili gospod kapelan, vender se mi je takrat vse to izgubilo iz glave. Prava sreča, da nisem bil vprašan! Ako bi me bil kdo takrat vprašal, kakó mi je imé, ne vem, če bi mu bil znal povedati ali sem Jankec ali Júrijček. Nù, in koliko se je pripovedovalo o tistem udarcu po licu, a predobri gospod se me je le malo dotaknil s svojimi prsti. Kaj se je potem z mano godilo, kako so mi z modrim trakom obvezali glavo in peljali skozi žagrad, tega vam pač ne morem povedati.

Mnogo zanimivejše je to, kar vam bodem zdaj povedal. Ko sva stopila s kumom iz cerkve, segel je dobri starček globoko v žep in spravil iz njega neko svetlo, okroglo stvar, katera ni bila nič drugega, nego nov novcat goldinar.

— Tu imaš Jankec, da bodeš pomnil današnjega dneva. Tam gori pod kostanjem pa še kaj drugega poiščeva, dejal je kumek in si pogladil nagubano lice. In res se je tam gori pod kostanji, kjer so zgovorni krošnarnji razgrnili svoje mnogovrstne šatore, dobilo marsikaj dobrega. Najpreje moram omeniti velikega škofa z dolgo zakrivljeno palico iz strdene moke, konja in jezdeca, jelena z lepo vzraslim rogovjem, piščalke, vsakovrstnega sladkorja in drugih slaščic. Pomislite si, koliko sem imel nositi! In še nekaj! Urico, lepo urico od zlata, katere dolga zlata verižica se je kaj lepo podala okolo vratu moje nove obleke. Moj stari kumek je bil dober, predober mož, saj pa nisem bil jaz, le poslušajte. Povedati vam hočem odkritosrčno.

Kdor nosi toliko sladkih stvari pri sebi, kolikor sem jih nosil jaz, veste, da ne more, če ima le usta, biti kar takó, da bi ničesar ne pokusil, a kakó bi bil pa še le jaz, tak poníglavec in sladkosnedec. Spravil sem se vže potoma na velikansko delo ter posegel zdaj v zavitek, zdaj v žep. Dobri kumek se mi je smijal, saj mu je bilo povšeči, da so mi tako dišali njegovi darovi. In takó sva prišla domóv, kjer sta naju veselo pozdravila oče in mati, posebno pa moji dve sestrici, kateri je tudi mikala sladka vsebina mojih žepov in zavitkov. Prijateljéki moji, ne posnemajte me v tem, povem vam skesano, da takrat nisem lepó ravnal. Moje slaščice so naredile iz mene grdega skopuha. Le nekaj malega sem dal sestricama, vse drugo sem snedel sam. Pomislite tistih nezdravih slaščic za cel goldinar! Nù, nekaj je vender ostalo, in to je bil oni strdeni škof, katerega nisem snedel, ne vem zakaj, ali iz spoštovanja do škofa ali pa, ker nisem mogel nič več jesti.

A kazen ni izostala! Ravno smo sedeli pri kosilu, ki je bil v čast mojemu kumeku in meni, a meni je postajalo slabo, zeló slabo in moral sem v postelj. Ó jejmina, to vam je bila dolga in huda bolezen in vže so mislili, da ne bodem več nikdar ozdravel. Ležal sem malo ne mesec dnij — pa nič zato, ker sem zaslužil.

In zapustil je premilostivi gospod škof, blagi starček, našo vasico, ko sem ležal v postelji — in videl ga nisem pozneje nikoli več. Mnogozaslužni gospod za cerkev in domovino se je vže davno preselil v večnost. Bodi mu zemljica lahka!

A óni moj strdeni škof je ostal še dolgo po mojej bolezni, ali kar videti ga nisem mogel. Stresel sem se po vsem životu, ko sem le zaduhal strd. Naša priprosta vasica je postala zopet tiha in mirna in nikoli več ni učakala takó slovesnega dneva, kakor je bil oni meni nepozabljeni dan, ko sem prejel zakrament sv. birne . . .

